

STREPEN OP Z'N RUG

Strepen op z'n RUG

Mirjam de Hoop

STREPEN OP Z'N RUG

Copyright © 2001 Uitgeverij Gideon
met toestemming van Open Doors International Development
voor gebruik van filmscript
Auteur: Mirjam de Hoop
Omslagontwerp: David Sörensen
Jaar van uitgave: november 2001
3e druk: april 2014

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN 978-90-6067-900-5
NUR 707

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm
of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

No part of this work may be reproduced in any form by print,
photoprint, microfilm or any other means without
written permission of the publisher.

De maan is vol en helder. Het lijkt of zij peinzend neerkijkt op de aarde. Even is het zelfs of ze haar oude wijze hoofd schudt. Dat zou ook helemaal niet zo vreemd zijn. . . met al die verschillen op die ene aardbol!

Wonderlijk idee trouwens, dat al die mensen daar beneden naar die ene zelfde maan kijken!

Laten we even vanaf de maan meekijken naar de aarde. We zoomen in op West-Europa, op Hans bijvoorbeeld, een blonde tiener in z'n ruime jongenskamer, tussen z'n stereotoren, z'n tv, z'n nintendo-spelletjes. Daar zit hij, verdiept in z'n computerspel. Z'n kleerkast puilt uit, een deel van de kleren ligt verspreid over de vloer, z'n bureau is bezaaid met studieboeken. En dan zie je natuurlijk z'n mobieltje, z'n skateboard en de voetbalposters. Nu zoomen we in op de twaalfjarige Tsjang Joe Lin. Hij woont in een klein huisje, in een Chinees bergdorpje. Broers en zussen heeft hij niet, want dat mag niet van de regering. Ook Tsjang gaat naar school. Kijk maar, er ligt een studieboek in zijn eenvoudige kamertje. Luxe heeft

hij niet. Gelukkig maar. Als hij op school geen goede cijfers haalt, wordt hij door de meester geslagen.

Maar deze avond zoomen we speciaal in op Afrika, in het bijzonder op een klein dorpje in het zuiden van het allergrootste land van dit werelddeel: Soedan.

We zien geen huizen zoals in Europa, geen huisjes zoals in China, maar groepjes eenvoudige hutjes.

Kijk maar. Zie je daar die jongens, niet *in*, maar net buiten de kring van hutjes? Hun bruine lichamen glanzen in het licht van de maan.

Nee, ze hebben geen computer en ook geen stereotoren. Toch zijn het tieners die er vanbinnen net zo uit zien als jij, maar hun leven is zo heel anders! Naar school gaan ze niet. Ze zouden best willen, daar niet van, maar ze moeten werken. David en zijn vrienden zorgen voor de koeien. Een soort cowboys dus... koeienjongens.

De koeien zien er heel anders uit dan bij ons, al zijn ze misschien vanbinnen ook wel hetzelfde. Ze zijn lichtbruin en heel mager; je kunt de botten gewoon door hun vel heen zien. De koeien zijn heel belangrijk voor het dorp. Maar het valt niet mee om in het droge, bergachtige gebied genoeg gras te vinden. De jonge veehoeders werken heel hard en ze moeten voortdurend op hun hoede zijn voor wilde dieren die gek zijn op rundvlees.

David houdt van zijn werk. Hij kan ondertussen zo heerlijk nadenken, behalve als zijn vrienden in de buurt zijn natuurlijk. Vaak moet hij denken aan koning David uit de Bijbel. Die was ook een herder. Michael heeft hem al die spannende verhalen verteld. David moet glimlachen als hij eraan terugdenkt hoe hij op een avond

ook eens had geprobeerd een wild dier op afstand te houden met een slinger en een steentje. Het was hem niet gelukt. Gelukkig had hij een geweer.

Michael kan zo spannend vertellen! David gelooft ook in de God van koning David en van Michael. Hij is ook zijn God, al heeft hij best wel eens getwijfeld, vooral toen zijn beste vriend ziek werd en overleed, en toen zijn vader werd weggehaald en nooit meer terugkwam. Of die ene keer, toen hij die leeuw niet had kunnen tegenhouden en ze een kostbare koe waren kwijt geraakt. Soms droomt David daar nog van.

Maar vanavond droomt David niet. In het licht van de volle maan liggen de vijf jonge veehoeders op een matje op de grond. De krekels tsjirpen hun vertrouwde getsjirp. David is klaarwakker, maar zijn vrienden Peter, John, Luc en Timon liggen te slapen. Ze slapen onrustiger dan normaal. Ook het vee is onrustig.

David is net ingedommeld, als hij plotseling wakker schrikt. Hij voelt een natte koeiensnuit in z'n gezicht. Het dier is gespannen. En het lijkt wel of de krekels hun adem inhouden. Instinctief grijpt David zijn geweer en springt overeind.

Over zijn hele lichaam krijgt hij kippenvel. Er dreigt gevaar; hij weet het zeker.

Hij loopt naar zijn vrienden toe. 'Wakker worden, jongens. Er is gevaar!' fluistert hij.

Luc en Timon zijn meteen klaarwakker. De anderen hebben, zoals gewoonlijk, iets meer tijd nodig om wakker te worden.

Met ogen die glanzen van opwindning grijpt Timon, de jongste van de vijf, zijn geweer en wil er meteen op af

gaan. Zijn broer Luc, die vijf jaar ouder is, duwt hem opzij en geeft hem op z'n kop. Dat doet even pijn, maar Timon kan er gelukkig wel tegen.

Luc, Peter en David – de drie oudsten – gaan naar de rand van hun dorp om te kijken of daar onraad is. Het hart bonst hun in de keel, hun mond is droog, hun ogen verraden, behalve angst, ook een gevoel van opwindning.

Zachtjes herhaalt David de woorden van die andere David: 'De Heer is mijn licht en mijn heil, voor wie zou ik bang zijn?' Het helpt een beetje, maar bang blijft hij. Kon hij maar zo vertrouwen als koning David. Maar ja, die was ook bang geweest. Dat gaf kennelijk niet.

Intussen zijn John en Timon bij het vee gebleven. Ze fluisteren elkaar moed in. Dat hebben ze allebei best nodig. Gelukkig, daar zijn de anderen weer!

'Hebben jullie iets gezien?' vraagt John zachtjes. Peter schudt z'n hoofd, maar dat kan niemand zien in het donker.

'Nee,' zegt David.

'Ik zal de vijand wel neerknallen,' zegt Timon heel stoer en hij legt aan met een denkbeeldig geweer en schiet.

'Ga maar weer rustig slapen,' zegt Luc hoofdschuddend.

Nukkig haalt Timon zijn schouders op, maar gaat toch weer op z'n matje liggen. Ook John probeert weer te slapen. De anderen houden weer de wacht. En net als John en Timon beginnen in te dommelen, klinkt er een schot in het donker.

David heeft hem het eerst gezien. Hij zal de schrik nooit vergeten. Felgroene ogen in het donker. Het is een heuse

leeuw, die klaar staat om over de lage heg heen te springen naar z'n bruine, magere prooi of misschien wel naar één van de jongens. Wie zal het zeggen.

Zonder er verder over na te denken, begint Peter zomaar in het wilde weg te schieten. En hij mist. De leeuw is er meteen vandoor.

'Sufferd!' roept Luc uit. 'Had even op ons gewacht. Wij waren nog niet zover! Je hebt 'm gemist, en nou komt-ie vast terug!'

'Sorry,' zegt Peter, 'het ging vanzelf. En ik kon 'm niet goed zien. 't Is ook zo donker!'

'Ik ben bang!' fluistert Timon, die er intussen bij is komen staan.

'Geen paniek, broertje,' zegt Luc en slaat een arm om z'n bevende schouders.

Maar Timon rukt zich los. Hij is in paniek. 'Jullie hebben mis geschoten en nou komt-ie terug! Ik ga hulp halen!' En nog voor de anderen hem kunnen tegenhouden, is Timon er vandoor in de richting van de dorpskerk. Daar is net het hele dorp bijeen.

Zes hutjes en een kerkje. Dat is het hele dorp. De hutjes zijn gemaakt van takken en modder. Het dak is van bladeren.

Er zijn drie groepjes van twee hutjes, met een soort pleintje daar tussenin. Om elk groepje hutjes staat een soort schuttinkje van gras en takjes.

En in het midden van de drie groepjes staat de kerk.

Niet te vergelijken met onze grote en stevige kerken. Het is een gebouwtje van leem, met een rieten dak. Banken of stoelen zijn er niet. Die zijn ook niet nodig. Op de grond zitten is net zo makkelijk; en iedereen is daaraan gewend. Thuis heeft toch ook niemand een stoel!

En een preekstoel is er ook niet. De spreker staat, de rest zit, behalve als er gezongen wordt. Dan staat iedereen, en klapt, danst en springt. Het gaat er heel uitbundig aan toe. Luister maar. Hoor je hoe mooi ze zingen? Zonder orgel, piano of gitaar, maar met heel veel stemmen. Zo mooi!

Elizabet, de zus van David, is er ook. Ze staat naast haar moeder.

Vanavond zijn er wel vijftig mensen. Die passen niet allemaal in hun kleine kerkje. Er zijn ook gelovigen uit andere dorpen. Iedereen staat buiten, in een halve cirkel om het vuur heen. Er heerst een feeststemming, maar eigenlijk is elke kerkdienst een feest, vindt Elizabet.

Daar staat Michael, de leider van hun kerk. En naast hem staat Jacob, het dorpshoofd, een soort burgemeester, zeg maar.

Als het zingen eindelijk ophoudt – Elizabet kan er niet genoeg van krijgen – doet Jacob een stap naar voren. Iedereen gaat zitten en wacht met spanning af. Dan neemt Jacob het woord.

‘Welkom, welkom allemaal. En heel in het bijzonder een warm welkom aan alle mensen die van ver komen en uren hebben gelopen om hier vanavond te kunnen zijn. Maar, uuh, al ben ik het hoofd van dit dorp, mijn mond doet het niet zo goed als die van onze spreker en geestelijk leider, Michael. Kom maar, beste Michael, en laat ons de woorden horen die je vanavond aan ons wilt doorgeven.’

Alle ogen zijn gericht op hun geliefde Michael – hun wijze, grijze, rustige geestelijk leider.

Terwijl hij zijn versleten Bijbel als een kostbare schat aan zijn hart drukt, gaan Michaels ogen over de vele gezichten van de groep gelovigen voor hem. Hij ervaart iets van Gods diepe liefde voor elk van deze mensen.

Hij opent de Bijbel. Het boek mag dan wel versleten zijn, de inhoud verslijt nooit. Aan het ademloos luisterende publiek vertelt Hij wat er in Gods hart omgaat. Hij spreekt over de wonderlijke manier waarop Gods kracht zichtbaar wordt door zwakke mensen. Aan de hand van het verhaal van Gideon vertelt hij over de zwakke mens en zijn sterke God.

In de stiltes die af en toe vallen, is alleen het getsjirp van de krekels te horen. De woorden van God worden dorstig ingedronken. Iedereen heeft zo zijn eigen gedachten, zijn eigen herinneringen, zijn eigen pijn. In dit dorp, waar zoveel strijd is geweest, waar zoveel is geleden, heeft iedere volwassene zijn eigen verhaal over de grote, sterke en dichtbij God. Het verhaal van Gideon helpt hen om niet te vergeten hoe groot hun God is.

Af en toe slaakt iemand een diepe zucht of klinkt er een spontaan: ‘Dank U, Heer!’ of ‘Halleluja!’

Michael besluit zijn verhaal: ‘Vandaag, lieve mensen, spreek ik tot jullie als een oude zwakke boom, die misschien niet zulke diepe wortels heeft en weinig kracht. Toch heeft God deze zwakke boom gebruikt om jullie geestelijk voedsel te brengen.’

Met ontroering in zijn stem vervolgt hij: ‘We hebben alleen dit ene kostbare exemplaar van Gods Woord, maar God heeft onze harten ermee gevoed. Straks, als onze vrienden terugkomen, zullen zij Gods feestmaal meebrengen – Gods feestmaal voor onze zielen. En dan zal onze dorpskerk voor het eerst een echte voorganger hebben. Onze broeder Paul zit nu op de Bijbelschool en wordt opgeleid om ons les te geven. Als hij terugkomt,

zullen velen van jullie een eigen Bijbel krijgen, een eigen exemplaar van Gods Woord!’

Met groot gejuich worden deze woorden ontvangen. Stel je voor: een eigen Bijbel voor iedereen die kan lezen!

Michael sluit zijn ogen en in stille aanbidding dankt hij God voor wie Hij is.

Spontaan beginnen anderen hun hart uit te storten voor hun hemelse Vader. Handen gaan in aanbidding omhoog. Er klinken woorden van dank, van vertrouwen en ook van verdriet. Een enkeling huilt, van verdriet misschien, of van vreugde, of van allebei.

Elizabet huivert, maar niet van angst of zo. Nee, dat gebeurt heel vaak wanneer ze Gods aanwezigheid sterk ervaart.

Iemand begint een loflied te zingen en de hele gemeente valt in. *O, wat klinkt dat mooi! Zo mooi is het vast ook in de hemel!* denkt Elizabet en ze zucht diep. Daar in de hemel zal ze haar vader ook weerzien en alle anderen die de afgelopen jaren zijn vermoord of spoorloos verdwenen.

Ze ontvangen de zegen, mooie woorden die zo gemakkelijk leeg kunnen klinken, omdat ze zo vaak gehoord worden. Maar vanavond zijn deze woorden voor niemand leeg. Iedereen ontvangt de belofte dat de genade van de Heer Jezus bij hen zal zijn en dat de liefde van God de Vader in hen zal blijven, en dan nog iets over ‘de gemeenschap van de Heilige Geest’. Al begrijpt ze dat laatste niet precies, ze weet dat de Heilige Geest de Trooster is. En dát heeft ze al vaak ervaren.

Iedereen blijft nog opgewonden praten bij het warme vuur, in het licht van de volle maan. Het is een druk geroezemoes, vredig en gezellig. Je zou bijna denken dat het vrede is in Zuid-Soedan!

Maar dan, plotseling, klinkt er een harde knal! Alle mensen schreeuwen door elkaar.

‘Wat was dat?’

‘Er wordt geschoten!’

‘Soldaten!’

‘Een aanval!’

‘Wegwezen!’

In één klap is de vrede wreed verstoord en heerst er grote paniek. Sommigen rennen weg. Anderen laten zich op de grond vallen.

‘De jongens! Waar zijn de jongens?’

‘O Mam, als er maar niets met David is!’ roept Elizabet en barst in snikken uit.

‘Daar zijn de jongens!’ roept iemand, en op dat moment rent Timon regelrecht in de armen van Michael, die de opgewonden jongen tegen zich aandrukt.

‘Hij heeft ’m gemist! Hij heeft ’m gemist, en nou zal hij terugkomen!’

‘Ik kan er niks aan doen,’ zegt Peter, die er intussen ook bij is komen staan. ‘Het was donker en ik kon ’m niet goed zien.’

‘Niks...!’ werpt Timon tegen. ‘Het is toch volle maan!’

‘Rustig, jongens,’ sust Michael met zijn zware stem. ‘Vertel het allemaal nog eens heel rustig. Wat is er gebeurd? Wie heeft er geschoten? Is er iemand gewond? Is het vee veilig?’

Als je opgewonden bent, valt het niet mee om iets rustig te vertellen, maar het lukt David gelukkig toch. De dorpsbewoners krijgen uiteindelijk het hele verhaal in geuren en kleuren te horen.

‘Hij heeft ’m gemist! Hij heeft ’m gemist!’ begint Timon weer. ‘Het was een leeuw! Peter had ’m dood moeten schieten! Nou komt-ie terug!’ Angst is op Timons gezicht te lezen.

‘Stil maar,’ zegt Michael en aait Timon troostend over z’n bol. ‘Laten we geen ruzie maken. Peter kon er vast niets aan doen.’

Intussen wijst Jacob, het dorpshoofd, drie oudere jongens aan om die nacht de wacht te houden bij het vee.

De jongens zijn wel te porren voor een spannend avontuur, al knijpen ze ’m wel een beetje vanbinnen, maar dat laten ze aan niemand merken.

Michael bidt om bescherming en dankt voor de engelen die samen met de jongens de wacht zullen houden.

Dan stuurt hij alle kinderen naar bed en belooft hun de volgende dag een spannend verhaal te vertellen.

Daar gaan ze – Timon, Luc, Peter, John en David – de bibbers nog in de benen. Blij en opgelucht zwaait Elizaбет naar haar dappere broer. Trots en liefdevol kijkt z’n moeder hem na. Gelukkig is er niets ergs gebeurd. Ze moet er niet aan denken!

Diep onder de indruk gaat iedereen terug naar zijn hut. De bewoners van de dorpen uit de buurt blijven natuurlijk slapen. En hun kinderen zullen morgen natuurlijk óók het spannende verhaal horen dat Michael gaat vertellen.

En Michael zelf? Zijn hart is vol gevoelens en zijn hoofd vol gedachten. Hij denkt aan Paul, die getraind wordt om de herder te zijn van deze kostbare mensenkinderen...

3

Intussen, zo'n achthonderd kilometer verderop... Twintig jonge mannen zitten op de vloer. Ze komen allemaal uit verschillende dorpjes in Zuid-Soedan en ze worden opgeleid tot voorganger, een soort dominee. Ze zijn op school, een Bijbelschool, en zitten in een lokaal zonder tafels en stoelen. Er is wel een bord. Alleen daaraan kun je zien dat het een leslokaal is. Iedereen zit dus gewoon op de grond, met pen en papier en een Bijbel op schoot.

Meester Marcus staat voor het bord. Hij is de enige leraar van het schooltje.

De maan schijnt helder naar binnen. De krekels tsjirpen. Het is de laatste avond van de cursus. En de les van deze avond is bijna afgelopen. We kunnen nog net een stukje meeluisteren: '...dus, lijden hóórt bij het geloof. Het hoeft ons niet te verbazen, ja sterker nog, de Bijbel zegt zelfs dat we het kunnen verwachten.

De vraag is alleen: Wat is Gods bedoeling met dit lijden? Wat is zijn boodschap voor ons? We willen vanavond proberen daar antwoorden op te vinden, ant-

woorden die jullie straks kunnen doorgeven aan je eigen mensen, wanneer jullie teruggaan naar je eigen dorpen.'

Met een gevoel van opwinding zit Paul te luisteren. Nog even en hij gaat terug naar zijn eigen streek. Het is weliswaar niet zijn eigen dorp, maar het zijn wel mensen van zijn eigen stam.

Hij voelt zich klein en veel te zwak voor de taak die voor hem ligt, maar tegelijkertijd weet hij dat God zélf hem hiervoor geroepen heeft. En dat geeft hem een heerlijk gevoel van rust en vertrouwen.

Even dwaalt hij af met zijn gedachten, maar dan concentreert hij zich gauw weer op de les. Hij wil niets missen!

'... Doe de Bijbel maar open bij de eerste brief van Petrus, het eerste hoofdstuk. We beginnen bij vers drie.'

En de twintig jonge mannen lezen uit dat kostbare boek van God. Ze voelen zich de koning te rijk met hun eigen Bijbel, in hun eigen taal! En nu lezen ze de brief die Petrus heel lang geleden heeft geschreven, aan de gelovigen van toen, maar het zijn woorden die hij vandaag had kunnen schrijven aan de gelovigen in Zuid-Soedan.

In de brief van Petrus vinden ze één van Gods antwoorden op de grote vraag van het lijden: hun geloof wordt daardoor echter, sterker, dieper en kostbaarder dan goud.

Ze lezen over de rijke erfenis aan het eind van de tijd: het eeuwige leven dat God heeft klaarliggen voor elke gelovige.

Wonderlijke woorden: 'Wees dus blij. Er ligt iets heerlijks voor jullie klaar, maar eerst komen er nog allerlei

beproevingen en zullen jullie het erg moeilijk hebben. Door die moeilijkheden en problemen wordt jullie geloof op de proef gesteld, zodat duidelijk wordt of het echt is of niet.' En dan die heerlijke belofte: 'Als jullie geloof het vuur van de beproevingen kan doorstaan, zal Jezus Christus bij zijn terugkeer geëerd en geprezen worden.'

Dat laatste begrijpt Paul niet helemaal, maar dat hindert hem niet.

Het lijkt wel of Petrus deze brief speciaal voor hen geschreven heeft, want het is niet gemakkelijk om christen te zijn in Zuid-Soedan. Velen van hen zijn vermoord door moslimsoldaten uit het Noorden. En er zijn er zoveel verdwenen. Kinderen zijn ontvoerd. Het gerucht gaat dat die gedwongen werden om moslim te worden en dat ze verkocht werden als slaven.

Paul zucht en luistert weer naar meester Marcus: 'En toch, toch hoeven we niet bang te zijn. Lees maar wat Paulus schrijft aan Timoteüs: 'God heeft ons geen geest van angst gegeven, maar een geest van kracht en liefde...'' En dit, lieve broeders, is de boodschap die jullie mee mogen nemen naar jullie dorpen.'

Hij eindigt met een stem vol emotie. En met een warme blik in zijn ogen kijkt hij zijn studenten aan, één voor één. Hij is echt van hen gaan houden in de afgelopen maanden. Hij omhelst hen en bidt voor ieder persoonlijk om Gods zegen. En ieder van hen krijgt de belofte mee, dat God met hen gaat.